

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, by znovu o rekursu rozhodl.

Důvody:

Po jistém kolísání, projevivším se zvláště v rozhodnutí čís. 3696 sb. n. s., jehož se rekursní soud dovolává, ustálilo se rozhodování nejvyššího soudu o otázce, zda předpisu § 142 obč. zák. jest obdobně použiti i tehdy, když rodiče ještě nejsou rozvedeni neb rozloučeni, ale manželské společenství jest již zrušeno, na zásadě, že i v tomto případě jest v řízení nesporném rozhodnouti o tom, zda děti mají býti přenechány otci, či matce. Zásada ta byla vyslovena v uveřejněných rozhodnutích čís. 843 a 3267 sb. n. s. Důvodem jest, že tytéž úvahy, z nichž zákon přikazuje spory mezi rozvedenými nebo rozloučenými rodiči o děti v § 142 obč. zák. do řízení nesporného, platí pro tytéž spory rozváděných manželů, kteří sice ještě nejsou rozloučeni ani rozvedeni, ale žijí od sebe odloučeně. Není tu účelem řízení, rozhodnouti, který z rodičů má větší právo na dítě, nýbrž učiniti opatření v zájmu dítěte na dobu, po kterou bude trvati bezprávný stav faktického rozloučení manželského společenství. Dítě není tu pouhým předmětem práv rodičů, nýbrž má proti nim vlastní právní nárok na výživu a na vychování (§ 139 obč. zák.), pro který jest mu zříditi zvláštního opatrovníka, a jest podle § 21 obč. zák. pod zvláštní ochranou zákona, kterou mu soudy mohou poskytovat jen řízením nesporným. Rozhodnutí rekursního soudu musilo býti proto zrušeno, a bude na něm, by usnesení prvního soudu přezkoumal ve věci samé a o rekursu otcovu znovu rozhodl.

Čís. 8990.

Společník, přidruživší se podle § 42 (5) zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák., jako vedlejší intervenient ke sporu společnosti s r. o., nemusí zvláště osvědčovati právní zájem na vítězství společnosti s r. o., k níž se přidružil. Vedlejší intervence společníkova jest tu intervencí ve smyslu § 20 c. ř. s. Má postavení nerozlučného společníka ve sporu a nelze proto vydati rozsudek pro uznání, neuznal-li i on žalobní nárok, a jest oprávněn podati opravné prostředky, třebas se jich hlavní strana vzdala.

Nutným předpokladem pro vydání rozsudku pro uznání jest návrh žalobce na vydání tohoto rozsudku.

(Rozh. ze dne 24. května 1929, R II 161/29.)

V řízení o žalobě proti společnosti s r. o. o zmatečnost usnesení valné hromady přistoupil k žalované jako vedlejší intervenient společník Leopold K. Ana žalovaná společnost uznala žalobní nárok, vynesl procesní soud prvního stádia rozsudek pro uznání, jímž vyhověl žalobě. K odvolání vedlejšího intervenienta odvolací soud

zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by, vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. D ů v o d y: Vzhledem k § 42 (5) zák. o společnostech s r. o. příslušelo společníku Leopoldu K-ovi podle § 20 c. ř. s. postavení nedílného společníka v rozepři ve smyslu § 14 c. ř. s. a jest úplně bez významu, z jakého zájmu se ke sporu přidružil. Byl tedy nejen stranou a měl veškerá její práva a povinnosti, nýbrž nemohly disposiční úkony žalované strany bez jeho výslovného souhlasu býti podkladem rozhodnutí tohoto sporu. Tím padá též názor žalobců, že vedlejší intervenient Leopold K. nebyl vedle žalované strany rovnoprávným činitelem, nýbrž jen její součástí. Otázka, které procesní úkony jednoho ze společníků jsou pro ně příznivější, týká se jen skutkového přednesu a návrhů, sloužících k obraně a nepřichází tudíž v tomto případě vůbec v úvahu. An Leopold K. výslovně nesouhlasil s uznáním žalované společnosti, nemohl první soud na základě tohoto uznání vydati rozsudek, nehledíc ani k tomu, že žalující strana podle obsahu spisů neučinila návrh potřebný podle § 395 c. ř. s. Soud měl přes toto uznání, k němuž by po případě mohl podle § 272 c. ř. s. přihlížeti při celkovém posouzení právní věci, jednati o přednesech a návrzích stran a teprve na základě tohoto jednání rozhodnouti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Leopoldu K-ovi jako společníku žalované společnosti příslušelo podle § 42 (5) zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. právo, by se ve sporu o zmatečnost usnesení valné hromady přidružil k té neb oné straně jako vedlejší intervenient. Nebylo třeba, by ještě zvláště osvědčoval právní zájem na vítězství žalované společnosti, k níž se přidružil, poněvadž existence právního zájmu jest tu stanovena již zákonem, který přiznává společníku právo k vedlejší intervenci (§ 17 druhý odstavec c. ř. s. a § 42 pátý odstavec zák. čís. 58/1906; srov. Hora, Československé civilní právo procesní II. str. 26). Vedlejší intervence společníka ve sporech tohoto druhu není jen intervencí pravidelnou, jednoduchou, nýbrž výjimečnou ve smyslu § 20 c. ř. s., neboť právní moc rozsudku proti žalované společnosti, k níž se společník přidružil, postihne již po zákonu i jeho a musil by si zejména dáti líbiti důsledky rozsudkem vyslovené neplatnosti usnesení valné hromady, kdyby hlavní strana ve sporu podlehla (§ 42 odstavec šestý zák. čís. 58/1906). Takovýto vedlejší intervenient zůstává sice i nadále vedlejším intervenientem, není stranou, avšak má postavení nerozlučného společníka v rozepři (§ 20 a 14 c. ř. s.). Nejsa stranou, nesmí předsevzít úkony, které by byly straně na újmu (§ 17 c. ř. s.), zejména úkony disposiční, vztahující se na sporný nárok. Jinaké úkony tohoto vedlejšího intervenienta nejsou však závislé na vůli strany. Odporují-li tedy úkonům hlavní strany, je to tak, jako kdyby si odporovaly procesní úkony nerozlučných společníků v rozepři. Disposiční úkony s předmětem sporu mohou býti s účinkem předsevzaty jen všemi nerozlučnými společníky

v rozepři společně a není přípustno, by byl vydán rozsudek pro uznání jen na základě uznání některého z nich, nýbrž může se tak státi jen, když žalobní nárok uznali všichni skutečně činní a k jednání se dostavivší nerozluční společníci, zejména i vedlejší intervenient, vybavený právy takového společníka. Pokud jde o opravné prostředky, může i těch použití vedlejší intervenient, mající postavení nerozlučného společníka, zcela samostatně, to i tehdy, když se hlavní strana opravných prostředků vzdala. Jestliže tedy Leopold K., proti jehož přistoupení k žalované jako vedlejšího intervenienta nebylo při roku dne 23. října 1928 námitek a s nímž jako s vedlejším intervenientem obě strany projednávaly, při tomto roku žalobní nárok neuznal, ba výslovně svým zástupcem prohlásil, že nesouhlasí s uznáním žalobního nároku žalovanou společností, nemohl býti vydán rozsudek pro zmeškání. Vadila však tomu ještě další překážka, nedostatek návrhu žalobců, který podle § 395 c. ř. s. jest nutným předpokladem vydání rozsudku pro uznání (viz Ott: Soustavný úvod ve studium nov. ř. soud. II. str. 227, Hora II. str. 395). Původní žalobní návrh nestačil. Odvolací soud posoudil věc správně po právní stránce.

Čís. 8991.

Lhostejno, zda se zcizení ve smyslu § 366, druhá věta, obč. zák. stalo úplatně či bezplatně. Spadá sem zejména i případ, kde zcizitel se stal později vlastníkem dědictvím. Ustanovení § 366, druhá věta, obč. zák. jest obdobně použiti i tehdy, byl-li zcizitelem universální dědic a vindikuje-li pozůstalost.

(Rozh. ze dne 24. května 1929, Rv II 635/28.)

Pozůstalost po Amalii C-ové domáhala se na žalované vydání náramku a nábytku z důvodu, že Hanuš C. daroval žalované věci ty omylem. Procesní soud prvního stádu žalobu zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil, mimo jiné z těchto důvodů: Po stránce právní vytyká odvolatel rozsudku, že přehlédl tvrzení žaloby, že žalovaná nabyla obojí věci od nevlastníka. Jest si předně uvědomiti, že obě žaloby jsou pravými vlastnickými žalobami (§§ 366—379 obč. zák.) a že tudíž žalující pozůstalost musí podle § 369 obč. zák. dokázati, že obě věci byly v době smrti zůstavitelky (§ 547 obč. zák.) vlastnictvím pozůstalosti a že je žalovaná má ve své moci. Tento důkaz se žalující straně zdařil, poněvadž obě okolnosti jsou vlastně nesporny. Žalovaná strana namítá však, že věci jí byly darovány, což se jí rovněž podařilo dokázati. Avšak dárce Hanuš C. nebyl vlastníkem věcí těch, poněvadž se k dědictví nepřihlásil (§§ 797, 547 obč. zák.), nýbrž převzal určité věci jen jure crediti, mezi nimiž ony dvě věci nebyly, a poněvadž nebyl ani opatrovníkem ani správcem pozůstalosti (§ 811 obč. zák. — § 145 nesp. říz.). Nemohlo tedy darovacími smlouvami přejíti vlastnictví na žalovanou pro nedostatek podmínek § 367 obč. zák., jenž